

УПУТСТВО ЛЕКАРИМА ЗА ЗБРИЊАВАЊЕ АГИТИРАНЕ ДЕЦЕ И АДОЛЕСЦЕНАТА У СОЦИЈАЛНИМ И ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА У ПЕРИОДУ ПАНДЕМИЈЕ COVID 19

Дефиниције агитације и агресивности према Каплану су следеће:

- Агитација се може дефинисати као стање појачане анксиозности (високе до нивоа панике) са појачаним (озбиљним) моторним немиром
- Агресивност се дефинише као насилно понашање вербално или физичко, најчешће усмерено ка другој особи

Ова стања могу да се јаве и код здравих особа као и код психијатријских пацијената. Њихова појава не значи безусловно и психијатријски поремећај. Иначе, у оквиру постојећих психијатријских поремећаја јавља се и код психотичних и непсихотичних пацијената. Односно, присуство ових симптома не значи и да је пацијент психотичан.

Третман код агитације деце и адолесцената је сложен и подразумева следеће:

КОРАК 1.

Разговор са пацијентом у познатом, пријатном окружењу, умирујућим тоном, са јасним образложењем да желимо да му помогнемо и навођењем поступака и мера које ћемо применити.

КОРАК 2.

Диференцијално-дијагностички размотрити узрок агитације: соматски поремећаји, психотични, непсихотични психијатријски поремећаји, неуролошки поремећаји (неконвулзивни епилептички статус, постиктално сумрачно стање), злоупотреба психоактивних супстанци...

Терапијско деловање усмерити према етиолошком фактору.

КОРАК 3.

Примена пероралне медикације уз објашњење да је то у најбољем интересу пацијента. У случају да пацијент одбија пероралну примену терапије, индикована је примена парентералне (интрамускуларне или интравенске) терапије. Табела у наставку.

	Лек	Доза	Максимална дневна доза
1)	Halopromazin i.m. или p.o.	i.m./p.o.: 12,5-60 mg (i.m. доза еквивалентна половини оралне); односно 0,55 mg/kg TM	До 5 год: 40 mg дневно Преко 5 год: 75 mg дневно (подељено у 3 појединачне дозе)
2)	Risperidon p.o.	p.o.: 0,25 – 1 mg; односно 0,005 - 0,01 mg/kg TM	Деца: 1-2 mg; Адолесценти: 2-3 mg (у зависности од претходне терапије)
3)	Lorazepam p.o. или i.m. или i.v.	p.o./i.m./i.v.: 0,5 mg - 2 mg; односно 0,05 mg – 0,1 mg/kg TM	Деца: 4 mg Адолесценти: 6-8 mg (у зависности од претходне терапије)

КОРАК 4.

Ако пацијент пружа отпор за примену парентералне терапије, неопходно је претходно применити физичко спутавање према ПРАВИЛНИКУ о ближим условима за примену физичког спутавања и изолације лица са менталним сметњама која се налазе на лечењу у психијатријским установама.

КОРАК 5.

Поред парентералне терапије, потребно је ускладити постојећу пероралну терапију, применити принципе индивидуализације терапије – персонализовати приступ у складу са етиолошком дијагнозом, коморбидитетима и личном анамнезом.

РАДНА ГРУПА

КРИЗНОГ ШТАБА ЗА СУЗБИЈАЊЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ COVID – 19

08 Број 53-3190/2020-2

У Београду, 14. април 2020.године